

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alettua/ kerran jaksossa/ lukuvuoden mittaan/ päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Pohjois-Tapiolan koulun **ohjaussuunnitelma**

Ohjaussuunnitelma on käsitelty/käsitellään

opettajakunnan kanssa: 26.9.2018

yhteisöllisessä oppilashuoltotyöryhmässä: 24.9.2018

Laatutavoitteet Espoossa:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit
- Oppilaalla on oikeus 7-9. luokilla sekä oppilaanohjaajaan että luokanvalvojaan/luokanopettajaan
- Tavoitteena on, että yhtä oppilaanohjaajaa kohden on maksimissaan noin 250 ohjattavaa
- Tavoitteena on, että luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti antaa koulutuksen saanut oppilaanohjaaja
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa
- Oppilaanohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun oppilaanohjaajaa sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).
- Mahdollistaa oppilaanohjaajan ammattitaidon ylläpitämisen.

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät:

- On hallinnon asiantuntija.
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukyyteihin, TET-matkakortteihin ja ateriakorvauksiin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Toimii Opintopolun yhteyshenkilönä.
- Kouluttautuu riittävästi ohjaukseen liittyvien asioiden hoidossa ja hallinnollisten järjestelmien käytössä. (Esimerkiksi Wilma, Primus, Opintopolku, matkakortit ja ateriakorvaukset TET -jaksoihin liittyen)

Luokanvalvojan ohjaukselliset tehtävät:

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa
- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).

Aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhmädynamiikan omilla tunteillaan.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.
- Tekee yhteistyötä jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten ja työelämän kanssa.
- Tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa (mm. oppilaitos vierailut ja teemapäivät).
- Seuraa oppilaan etenemistä omassa oppiaineessaan ja ohjaa tarvittaessa häntä henkilökohtaisesti.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Yhteistyössä aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee aineenopettajia monipuolisten opiskelumethodien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.
- Antaa tarvittaessa lausunnon harkinnanvaraista yhteishakua varten.
- Ohjaa oppilaitaan jatko-opintojen suunnittelussa yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät:

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmäytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät:

- Edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tarvittaessa tekee oppilaan psykologisen arvioinnin toimenpiteineen, joita ovat esimerkiksi neuvottelut koulun henkilöstön ja vanhempien kanssa,

- psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja lausuntojen laatiminen
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu.

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Oppilaanohjaajan työtehtävät 7–9.luokilla ja lisäopetuksessa:

- Antaa henkilökohtaista sekä pienryhmäohjausta; henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana.
- Pitää luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti.
- Oppilaanohjauksen ydinsisällöt liittyvät opintojen aikaiseen ohjaukseen.
- Ohjaa jatko-opintoihin hakeutumiseen ja ammatinvalintaan.
- Tutustuttaa oppilaita työelämään TET -jaksojen ja mahdollisten yritysvierailujen välityksellä.
- Järjestää infotilaisuuksia ja tiedottaa ohjauksellisista asioista, kuten esimerkiksi yhteishaku- ja jatko-opintotilaisuudet.
- Ylläpitää vuorovaikutusta sähköisten järjestelmien kautta (mm. Wilma, sähköiset oppimisympäristöt).
- Osallistuu vanhempaintilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa.
- Osallistuu yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön ohjauksen pedagogisena asiantuntijana.
- Suunnittelee ja koordinoi ohjausta oman koulun sisällä.
- Ylläpitää ammattitaitoaan osallistumalla mm. opinto-ohjaajien kokouksiin ja koulutuksiin.
- Tekee yhteistyötä muiden peruskoulujen, toisen asteen, korkea-asteen, TE-keskuksen, yritysten, elinkeinoelämän ja muiden ohjaukseen liittyvien tahojen kanssa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja koulukohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Laadukas ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.).	rehtori	Rehtori jakaa ja kohdentaa resurssit tasapuolisesti oppilaiden tarpeet ja oppiaineiden luonteen huomioiden. Koulussamme on mahdollisuus joustavaan ryhmittelyyn, resurssiopettajan tukeen, tukiopetukseen ja avustajapalveluihin.
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut). Henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana.	luokanopettaja/ aineenopettaja oppilaanohjaaja	7. ja 8. luokkien luokanohjaajat kutsuvat huoltajat ja oppilaat henkilökohtaiseen tapaamiseen vähintään kerran lukuvuodessa. 9. luokilla kaikilla oppilailla henkilökohtainen ohjaus 1-2 kertaa oppilaanohjaajan kanssa.
Työvälineet ja niiden hallinnointi <ul style="list-style-type: none"> Wilma Oppimisympäristöt Primus/Kurre Opintopolku 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	Luokanohjaaja seuraa ohjattaviensa Wilmaa päivittäin.
	Fronter ja mahdollinen muu sähköinen oppimisympäristö, -alusta tai -sovellus on käytössä monen aineen opetuksessa.	fronter- vastuuhenkilöt, opettajat	Office 365 on otettu käyttöön useissa oppiaineissa ja käyttöä pyritään edelleen monipuolistamaan tvt-tiimin ja tutor-opettajan johdolla. 7. luokilla valinnainen kommunikaatiotaidot kurssi, jossa sisältöinä tvt-aidot.

	Primus/Kurre- ohjelmat ovat koulun tietohallinta-järjestelmä, jonne syötetään mm. oppilaiden henkilötiedot ja suoritukset.	rehtori Koulusihteeri	Tietoja päivitetään koko lukuvuoden ajan.
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	koulusihteeri	Wilmatunnukset jakaa koulusihteeri.
	Opintopolkuun siirretään vuosittain päättöluokkalaisten tiedot ja niitä päivitetään tarvittaessa.	koulusihteeri oppilaanohjaaja	Toimitaan OPH:n ohjeiden ja aikataulujen mukaan.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			7. -9. luokilla oppilaanohjaajana Merja Jokela, pienluokilla erityisluokanopettajat Riina Ruohonen ja Tomi Nohynek.

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa. Ohjaus vahvistaa oppilaan 	Oppilaita tuetaan ainevalintojen itsenäiseen tekemiseen.	luokanvalvoja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja	Opo ja aineenopettajat esittelevät valinnaisaineet oppilaille. Opo koordinoi ja tukee valintaprosessia. Valinnaisaineet esitellään oppilaille "messuilla".
	Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.	luokanvalvoja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja	Vastuu opiskelusta siirtyy asteittain oppilaalle itselleen. Aineenopettaja, luokanohjaaja, opo ja tarvittaessa OHR tukevat ja auttavat.
	Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, Verso ym.)	kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opetta-	<i>Kirjoita tähän</i>

osallisuutta oppilas- ja koulu yhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.		jat, tukioppilasohjaajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat ym.	
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	Oppilaiden osallisuutta ja aktiivisuutta tuetaan Veturi-toiminnalla. Veturi koostuu koulumme oppilaskunnan hallituksesta, tukioppilaista, verso-oppilaista ja kestävän kehityksen ryhmistä.		

OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Koko koulu ohjaa <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. 	Luokanvalvoja / Luokanopettaja seuraa oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukee oppilaita koulun arjessa, esimerkiksi oppimisen haasteiden ja puuttuvien suoritusten kartoitus yhdessä aineenopettajien kanssa.	luokanvalvojat / luokanopettajat	Tarvittaessa tukea saa myös laaja-alaiselta erityisopettajalta ja OHR:n jäseniltä.
	Aineenopettajat kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista ja ohjaavat oppilaita oppimaan omassa aineessa.	aineenopettajat	Aineenopettajat kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista 9. luokkille.
	Oppilaanohjaajan tarjoama henkilökohtainen- ja mahdollinen pienryhmäohjaus auttaa urasuunnittelussa ja jatko-opintojen suunnittelussa.	oppilaanohjaajat	Opo kutsuu jokaisen 9. -luokkalaisen henkilökohtaiseen ohjaukseen ennen yhteishakua.
	Oppilaanohjaajan pitämät luokkamuotoiset oppilaanohjauksen tunnit.	oppilaanohjaajat	

	Oppilaiden elämänhallinnan tukeminen	Oppilashuollon asi- antuntijat, luokan- valvoja	
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Tasa-arvo ohjauksessa <ul style="list-style-type: none"> Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 	Opetuksessa, yleisessä puheessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	Oppilaita kohdellaan tasavertaisesti ja ohjataan koko koulun yhteisöllisyyden ja tasavertaisuuden huomioiseen.
	Oppiainekohtaisessa ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	aineenopettajat oppilaanohjaajat	
	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	oppilaanohjaajat	Oppilaita kannustetaan eri vaihtoehtojen pohittamiseen.
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.	koko koulu	

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			
--	--	--	--

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjaus nivelvaiheissa <ul style="list-style-type: none"> Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa Yhteishaku ja jatko-ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjauksella varmistetaan oppilaan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimia sähköisissä hakujärjestelmissä Jatko-ohjauksella varmistetaan oppilaan siirtyminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin tai muuhun oh- 	6.luokan oppilaiden ja huoltajien yläkouluun tutustuminen ja vanhempainillat.	aineenopettajat, oppilaanohjaaja, rehtori	Vanhempainilta keväällä.
	Uusien yläkoululaisten ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Suunnitellaan myös kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen.	luokanvalvojat, rehtori, kuraattori, psykologi, aineenopettajat, oppilaanohjaaja, tukioppilaat	Luokanohjaajat perehdyttävät uudet oppilaat koulun käytänteisiin ensimmäisenä koulupäivänä. Tukioppilaat järjestävät INTO-päivän, jolloin 7. luokkalaisia ryhmytetään. Lisäksi srk:n ryhmäytyspäivä. Kaikilla 7. luokilla omat tukioppilaat.
	Yhteishausta tiedottaminen, tiedonsiirtoluvan kerääminen, huoltajankuuleminen sekä hakuun valmistautuminen.	oppilaanohjaajat, rehtori, laaja-alainen erityisopettaja	Yhteishausta tiedotetaan oppilaille opotunneilla, huoltajille vanhempainillassa ja Wilman välityksellä. Opo kerää huoltajien kuulemiset ja tiedonsiirtoluvat ennen yhteishakua.
	Yhteishaun ohjaaminen ja seuranta.	oppilaanohjaaja	Opo seuraa hakuprosessia opintopolussa.
	Pääkaupunkiseudun yhteisen opiskelutietolomakkeen esitäyttö ja tulostus. Ohjaukseen liittyvät lomakkeet ja info annetaan päättötodistuksen yhteydessä.	oppilaanohjaaja Koulusihteeri	Lomake esitellään opotunneilla.

jattuun toimintaan	Yhteishaun tulosten tultua kesällä tapahtuva jälkiohjaus, ohjaus muihin oppilaitoksiin ja opetusmuotoihin sekä ilman opiskelupaikkaa jääneiden oppilaiden tilastointi etsivää nuorisotyötä varten.	oppilaanohjaaja	Opo on yhteydessä oppilaisiin, jotka ovat jääneet ilman opiskelupaikkaa.
	Opetuksen järjestämisen kannalta olennaisen tiedon siirto pyynnöstä toiselle asteelle uuden lukuvuoden alettua.	rehtori, erityisopettaja, luokanohjaaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, oppilaanohjaaja, aineenopettaja	
Muita koulukohtaisia erityishuomioita			

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Jatko-opintomahdollisuudet ja niihin tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin 	Oppilaille järjestetään tilaisuuksia tutustua jatko-opintoihin avoimissa ovissa, oppilaanohjauksen tunneilla koulussa / esittelykiertueilla sekä osana oppiaineiden opetusta.	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	Koulutusvaihtoehtoihin perehdytään oppitunneilla, vierailuilla toisen asteen oppilaitoksiin ja mahdollisuuksien mukaan eri ammatti- ja koulutusalojen asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi järjestetään tutor-käyntejä opotunneille.

<ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa 	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti (TIHA).	aineenopettajat oppilaanohjaajat	
Muita koulukohtaisia erityishuomioita			

TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Koulukohtaisia lisätietoja?
Työelämäyhteistyö, työelämä-tietous ja työelämään tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän 	<p>TET-jaksolla tai muulla työelämään tutustumiskäynnillä oppilas pääsee aidosti tutustumaan työelämään.</p> <p>TET-jakson oppia hyödynnetään oppiainerajoja rikkoen ja moniammatillisesti.</p> <p>Oppilaanohjaaja käy aktiivisesti ja muut ohjauksesta vastaavat mahdollisuuksien mukaan työelämäyhteistyöhön liittyvissä koulutuksissa esim. TAT ja Teknologiateollisuuden infot ja tuovat omakseen tietoutta koululle ja opetukseen.</p>	<p>oppilaanohjaajat luokanvalvojat aineenopettajat</p> <p>oppilaanohjaajat, aineenopettajat, rehtori</p>	<p>TET 9. luokilla 2 viikkoa.</p>

ymmärrystä	Yritteliäisyyteen kannustaminen ja yrittäjyyteen tutustuminen sekä yritysvierailut.	luokanvalvojat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	Koulumme on mukana teknologiateollisuuden myTech -ohjelmassa. 9. luokille tarjotaan yrittäjyyskurssia ja osallistumme Yrityskylä-toimintaan.
	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET -päiviä.	opettajat	
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			Koulumme on teknologiateollisuus ry:n yhteistyökoulu.

VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut.	koko koulu	
<ul style="list-style-type: none"> Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa 	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä OHR-ryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.	rehtori yhteisöllinen-OHR opettajat	Yhteisöllinen OHR kokoontuu säännöllisesti.
<ul style="list-style-type: none"> Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö 	Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.	oppilaskunnan ohjaajat rehtori	Koulussa toimii aktiivinen oppilaskunnan hallitus, tukioppilaat ja verso-sovittelu. Oppilaita osallistetaan mm. KEKE-ryhmän (kestävä kehitys), Netlibris-kerhon ja Potku-lehden toimintaan kannustamalla.
<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö eri koulutuksen järjestäjien ja toisen asteen 	Tukioppilaat tukevat uusia oppilaita 7.luokan opintojen alussa ja järjestävät yhteisöllisiä tapahtumia.	tukioppilas-ohjaajat	

<p>oppilaitosten kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin</p>	<p>Yhteistyö muihin oppilaitoksiin on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.</p>	<p>rehtori oppilaanohjaaja</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Uusin ohjauksellinen tietotaito koulun käytössä <p>Ohjauksesta tiedottaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa. Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua. 	<p>Oppilaanohjaaja osallistuu aktiivisesti hänelle osoitettuihin ohjauksellisiin tilaisuuksiin ja tuo tietoutta oppilaille ja työyhteisöön.</p> <p>Oppilaanohjaaja tukee muita ohjauksen toimijoita omassa työyhteisössään.</p>	<p>oppilaanohjaaja</p>	
	<p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vanhempainillat - nettisivut - ohjauskeskustelut - wilma –viestit ja tiedotteet 	<p>rehtori luokanvalvoja oppilaanohjaaja</p>	
<p>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</p>			